

RIIICA Newsletter

พหุวัฒนธรรมสมดุล

การสร้างสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยกับแรงงานต่างชาติ
จากประเทศเมียนมา กัมพูชา และลาว

ฉบับที่ 42 (เล่มที่ 2) :

การสร้างสุภาพและการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

RESEARCH MATTERS

7 สัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายผ่านภาษา
บนสื่อสังคมออนไลน์

THE MASTERWORK

นิทาน : วิศวและทัศนแห่งลิกซ์

CREATIVE CULTURE

ดนตรีศึกษากับการสร้างพลเมืองโลก

Editor's Talk

บ.ก. ชวนคุย

สวัสดี คุณผู้อ่านจดหมายข่าวทุกท่านครับ ช่วงนี้เข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการแล้ว เดินทางไปไหนมาไหนก็อย่าลืมพกร่มกันฝนติดตัวและดูแลสุขภาพของตัวเองให้แข็งแรงอยู่อย่างสม่ำเสมอครับ จดหมายข่าวฉบับที่ 42 เล่มที่ 2 ขอนำเสนอแนวคิด **“การสร้างสุขภาวะและการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม”** โดยเล่าเรื่องจากปก **“พหุวัฒนธรรมสมดุล”** และเรียนรู้ **“7 สัญญาณเตือนจากการฆ่าตัวตายผ่านภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์”** กับ **“ผู้สูงวัย... การเท่าทันสื่อข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม”** พร้อมอัปเดตเหตุการณ์ **“คุณครู OTOP จาก Researcher สู่ Entrepreneur”**

สำหรับคอลัมน์ ศ.คน ของเรานำเสนอ **“พลอากาศตรี ไพฑูรย์ ไล่เลิศ”** ศิษย์เก่าจากสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา (พิพิธภัณฑศึกษา) อยากทราบว่าทหารกับวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกันอย่างไร ลองอ่านกันครับ และตามต่อด้วยคอลัมน์ส่องหลักสูตรใหม่ของเรา **“หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาพิพิธภัณฑศึกษา”** จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจคำว่า **“พิพิธภัณฑอยู่ที่ สังคมมีสุข”** มากขึ้นอย่างแน่นอน ต่อด้วย **“ดนตรีศึกษากับการสร้างพลเมืองโลก”** รวมถึงผลงานชิ้นโบแดงจากศูนย์การศึกษานานาชาติ **“นิตเนม : วัตรและทัศนแห่งโลก”** หนังสือเพียงเล่มเดียวที่อธิบายปรัชญาศาสนาสิกข์ไว้ได้อย่างครบถ้วน

สุดท้ายนี้ สถาบันฯ ของเราจะเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมวิชาการระดับนานาชาติด้านภาษาและการศึกษาในหัวข้อ **“Multilingual Education for Transformative Education Systems and Resilient Futures”** ในระหว่างวันที่ 4-6 ตุลาคม 2566 ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน ขอเชิญผู้สนใจทุกท่านเข้าร่วมงานกันนะครับ สวัสดีครับ

จัดทำโดย
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170
Ins. 0 2800 2308-14 **แฟกซ์** 0 2800 2332
E-mail rilca.mu@gmail.com **เว็บไซต์** https://lc.mahidol.ac.th

**สท. ดร.วชรสพล วิบูลย์ดิเรก
บรรณาธิการ**

E-mail: watcharapol.wib@mahidol.ac.th

แสดงความดีใจของคุณ
ต่อ “จดหมายข่าว”

ที่ปรึกษา รศ. ดร.มรกต ไมยเออร์
กองบรรณาธิการ อาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข, อาจารย์ ดร.สกวารัฐ สายบุญมี, ดร.มิรินต้า บุรรุ่งโรจน์,
นางพัชชา แฉ่งพานิช, นางสาวปิยวรรณ เกาะแก้ว, นายอภิรัฐ คำวัง, นางสาววาสนา ส้วยเกียรติ,
นางสาวประชิดพร โภคมนตรี, นางสาวพิมพ์พรรณ ทองเปลว และนางสาวกุลธิดา แซ่หมี่
ผู้ประสานงานและออกแบบ นายจิรวิรัช อรรถขยเวที

Contents

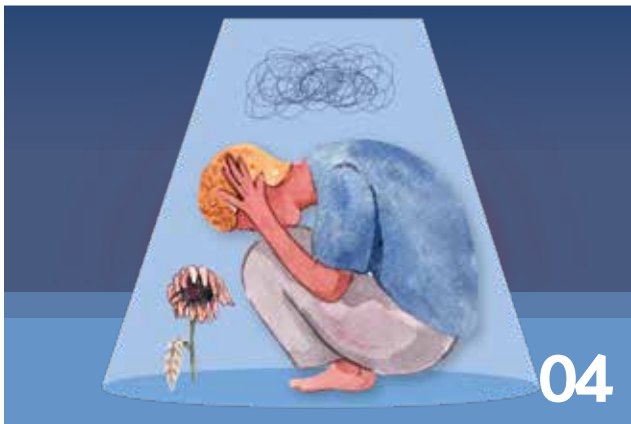
สารบัญ

- 01 **เรื่องจากปก**
พหุวัฒนธรรมสมดุล : การสร้างสมรรถนะระหว่าง
วัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยกับ
แรงงานต่างชาติจากประเทศเมียนมา กัมพูชา และลาว

01

- 04 **วิจัยตอบใจทย**
7 สัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายผ่านภาษา
บนสื่อสังคมออนไลน์

04

- 07 **ต.ตน**

- 12 **ส่องหลักสูตร**
MA Museum Studies: พิพิธภัณฑ์ที่อยู่ดี สังคมมีสุข

- 14 **วัฒนธรรมสร้างสรรค์**
ดนตรีศึกษากับการสร้างพลเมืองโลก

14

- 16 **ชั้นโบแดง**
นิคเนบ : วัตรและกัศนัแห่งลัศกั

16

- 18 **ร้อยเรื่องเล่า**
เวทึเสวนาสารณ: “ผู้สูงวัย...การท่ทำหนังสือและ
ข่าวสารค้านลัองแควลลัอง”

- 20 **รอบรู้ริลก้า**

- 24 **ทันเหตุ-ทันการณั**
คุณครู OTOP : จาก Researcher สู่ Entrepreneur

ติดตามจดหมายข่าวออนไลน์ :

- ฉบับที่ 1 : ทุกเดือนเมษายน
ฉบับที่ 2 : ทุกเดือนสิงหาคม
ฉบับที่ 3 : ทุกเดือนธันวาคม

ข่าวสารความเคลื่อนไหวของ RILCA ได้ทาง

Facebook: RILCA, Mahidol University

Line: @765xuvqm

Instagram: RILCA_Mahidol

YouTube: RILCA, Mahidol University

COVER STORY: เรื่องจากปก

พหุวัฒนธรรมสมดุล

การสร้างสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรม
เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยกับแรงงานต่างชาติจากประเทศ
เมียนมา กัมพูชา และลาว

เรื่อง : รองศาสตราจารย์ ดร.ชวัญจิต ศติวงศาโรจน์
นักวิจัยโครงการพหุวัฒนธรรมสมดุล สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

ความท้าทายของ “การอยู่ร่วมกัน” ในยุคที่การย้ายถิ่นกลายเป็น “Megatrend”

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ มีลักษณะเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์จากการย้ายถิ่นมากขึ้น การย้ายถิ่นข้ามชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่เร่งให้ปรากฏการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบในวงกว้างและซับซ้อนยิ่งขึ้น การย้ายถิ่นข้ามพรมแดนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี การอยู่ร่วมกันของผู้อพยพต่างชาติไม่ว่าถาวรหรือชั่วคราวก็ย่อมมีการปะทะกันของความต่างทางวัฒนธรรม และสามารถส่งผลกระทบได้ทั้งในด้านบวกและลบต่อ “เจ้าบ้าน” (Hosts) และ “ผู้ย้ายถิ่น” (Immigrants) ในทุกรูปแบบและทุกระดับ ประสบการณ์จากต่างประเทศสะท้อนให้เห็นแง่มุมของความขัดแย้งทางวัฒนธรรม ซึ่งปรากฏในหลาย ๆ สังคมในทวีปยุโรปและอเมริกา การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุชาติพันธุ์และพหุวัฒนธรรมจึงเป็นความท้าทายใหม่ของยุคปัจจุบัน

จากกระแสการย้ายถิ่นทั่วโลกและนโยบายสนับสนุนการย้ายถิ่นระดับภูมิภาค รวมทั้งเงื่อนไขภายในประเทศทำให้ประเทศไทยต้องตื่นตัวในการรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่จะทวีขึ้นเรื่อย ๆ การส่งเสริมให้คนไทยมีทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งจำเป็นในยุคโลกไร้พรมแดน โครงการวิจัยที่จัดทำขึ้นจึงเสนอการสร้าง “สมรรถนะระหว่างวัฒนธรรม” ให้คนไทยในสังคมไทยผ่านแนวคิด “พหุวัฒนธรรมสมดุล” เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้คนไทยและแรงงานต่างชาติมีสมรรถนะที่จำเป็น สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสร้างสรรค์และนำไปสู่การสร้างสังคมสมานฉันท์ (A Cohesive Society) โดยงานวิจัยนี้มุ่งเติมเต็มช่องว่างองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทยจากการย้ายถิ่น ที่ให้ภาพครอบคลุมความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการเข้ามาของแรงงานต่างชาติกลุ่มหลัก ๆ จากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสถานการณ์การอยู่ร่วมกันในสังคม ที่เผยให้เห็นแง่มุมของทัศนคติที่มีต่อกันและความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งในเชิงบวกและลบ รวมทั้งรูปแบบของการอยู่ร่วมกัน ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้จะนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาแนวทางการสร้างสมรรถนะระหว่างวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในยุคโลกใหม่ไร้พรมแดน

การดำเนินโครงการ

การวิจัยนี้เป็นโครงการ 3 ปี (2565-2567) ดำเนินการในพื้นที่ที่มีแรงงานต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานและอาศัยอยู่สูงที่สุด ได้แก่ กรุงเทพฯ ปทุมธานี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ โดยกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นแรงงานต่างชาติจากประเทศเมียนมา กัมพูชา และลาว ซึ่งการวิจัยทั้งโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยการวิจัยในปีแรกเริ่มด้วยการศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทยจากการย้ายถิ่นเข้ามาของแรงงานต่างชาติ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการทำแผนที่ชุมชนแรงงานต่างชาติใน 4 จังหวัด จำนวน 30 ชุมชน และการสำรวจประเด็นทางสังคม-วัฒนธรรมด้วยแบบสอบถามในกลุ่มแรงงานต่างชาติ 618 คน รวมสมาชิกในครัวเรือน 1,336 คน นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์ระดับลึกในกลุ่มแรงงานต่างชาติ คนไทยในชุมชน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น ร่วมกับการสังเกตวิถีชีวิต กิจกรรมทางวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย เพื่อให้ภาพและรายละเอียดความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทยที่เกิดจากการย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติ

ผลการศึกษาในปีแรกของโครงการ

การวิเคราะห์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากการย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติจากประเทศเมียนมา กัมพูชา และลาว ผ่านแนวคิด “**สนามสังคมข้ามพรมแดน**” (Transnationalism) สะท้อนให้เห็นลักษณะของการข้ามชาติ (Transnational Characteristics) ค่อนข้างชัดเจนในมิติของการเคลื่อนย้าย อัตลักษณ์ เครือข่ายทางสังคม ปฏิบัติการทางวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ในช่วงกว่า 3 ทศวรรษที่ประเทศไทยมีการใช้แรงงานต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากจำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว สัดส่วนของแรงงานหญิงก็เพิ่มขึ้นอย่างมากจนใกล้เคียงกับแรงงานชาย และในปัจจุบันมีแรงงานต่างชาติรุ่นที่สองที่ “**โตในไทย**” และ “**เกิดในไทย**” ซึ่งมีความเป็นตัวตนในลักษณะของ Dual Identity ที่เด่นชัด ทัศนคติ และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย แตกต่างจากแรงงานรุ่นแรก ๆ นอกจากนี้รูปแบบในการทำงานก็ได้ขยายจากงาน 3D ไปสู่งานภาคบริการมากขึ้น จนไปถึงงานบนแพลตฟอร์มออนไลน์

การเชื่อมและถ่ายเทวัฒนธรรมระหว่างประเทศบ้านเกิดและประเทศไทย ยังทำให้เกิดเป็น “**ชุมชนข้ามพรมแดน**” (Transnational Community) ซึ่งพบในกลุ่มแรงงานจากเมียนมาที่อยู่รวมกันบนฐานการมีอัตลักษณ์ร่วมชาติพันธุ์ และยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองอย่างเหนียวแน่น มีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยแรงงานที่เดือดร้อนจากประเทศเดียวกัน ในขณะที่แรงงานจากกัมพูชาและลาวอาศัยกระจัดกระจาย ไม่มีการรวมกลุ่มที่ชัดเจน ในทางเศรษฐกิจพบการเกิดขึ้นของ “**ธุรกิจเชิงชาติพันธุ์**” (Ethnic Business) ซึ่งมีสินค้าและอาหารพม่าเข้ามาจำหน่ายทั่วไปในร้านค้าหรือตลาดนัดในละแวกชุมชนแรงงานต่างชาติ และยังเกิดธุรกิจที่ผู้ประกอบการไทยพัฒนาบริการให้แรงงานต่างชาติสามารถเข้าถึงด้วยภาษาของตนเอง ซึ่งนอกจากแรงงานต่างชาติได้เข้ามาเป็นกำลังแรงงานในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยแล้ว ยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งวัฒนธรรมที่แรงงานต่างชาติส่งผ่านจากบ้านเกิดตัวเองมาสู่สังคมปลายทางไทยได้นั้น ผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคนับเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ

บทส่งท้าย

การวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับ การย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติจากประเทศเมียนมา กัมพูชา และลาว ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่เปิดให้เห็นปฏิบัติการทางวัฒนธรรมรูปแบบใหม่และรูปแบบผสมผสานจากการเผชิญหน้าระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Encounters) ซึ่งในอนาคตไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และในปีที่สองจะเป็นการศึกษาสถานการณ์ของการอยู่ร่วมกันในสังคม (Co-existence) ระหว่างแรงงานต่างชาติกับคนไทยในท้องถิ่น ในด้านทัศนคติที่มีต่อกันและความสัมพันธ์ทางสังคม และรูปแบบของการอยู่ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่แนวทางการจัดการความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่อยู่บนฐานของการส่งเสริมโอกาสที่เป็นธรรมและสนับสนุนความสามัคคีทางสังคมที่จะช่วยให้พัฒนาด้านบวกของความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของทั้งประเทศต้นทางและปลายทางอย่างสร้างสรรค์

ภาพ : ปิยวรรณ เกาะแก้ว
นักวิชาการศึกษาด้านมานุษยวิทยา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

สัญญาณเตือน การฆ่าตัวตาย

ผ่านภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์

เรื่อง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา พัฒน์พงษ์
และมุกิตา เจริญศักดิ์

นักวิจัยโครงการวิจัย ภาษา การสื่อสาร และบริบทสังคม
วัฒนธรรมฯ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

**เป็นการ...ไม่เป็นส่วนหนึ่ง...ความสามารถในการฆ่าตัวตาย
ไร้ค่า...ว่างเปล่า...สิ้นหวัง
การเข้าถึงอาวุธ คือสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตาย**

การฆ่าตัวตายเป็นหนึ่งในภัยเงียบที่คร่าชีวิตคนในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่อง ปี พ.ศ.2563 เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโควิด 19 ทำให้อัตราการฆ่าตัวตายเป็นสถิติสูงถึง 7.37 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน กล่าวคือ มีคนไทยฆ่าตัวตายเป็นสถิติถึง 4,900 ราย (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

อัตราการฆ่าตัวตายเป็นสถิติที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สาเหตุการฆ่าตัวตายไม่ได้มาจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจหรือปัจจัยด้านโรคระบาดเท่านั้น การฆ่าตัวตายยังมีสาเหตุมาจากปัญหาการใช้สุรา โรคทางกาย รวมทั้งโรคจิตเวช เช่น โรคซึมเศร้า โรคอารมณ์สองขั้ว โรคบุคลิกภาพผิดปกติ ไม่ว่าสถานการณ์การฆ่าตัวตายนี้อาจเกิดจากสาเหตุใด ก็นับเป็นประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง เพราะปัญหาการฆ่าตัวตายเป็นผลกระทบหลายมิติ ทั้งต่อตัวผู้ป่วย ครอบครัวคนรอบข้าง และนำไปสู่ปัญหาสังคมไทยในระยะยาว

ผลการวิจัยโครงการวิจัย ภาษา การสื่อสาร และบริบทสังคมวัฒนธรรม : สัมพันธสารวิเคราะห์การใช้ภาษาของผู้มีประสบการณ์โรคซึมเศร้าผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเฝ้าระวังการฆ่าตัวตาย ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) และมหาวิทยาลัยมหิดล ปีงบประมาณ 2563 พบรูปแบบการสื่อสารฆ่าตัวตายที่บุคคลใกล้ชิดผู้ป่วยโรคซึมเศร้าสามารถสังเกตสัญญาณเตือนการฆ่าตัวตายจากคำพูดและพฤติกรรมได้ เพื่อประเมินสถานการณ์และแนวโน้มในการฆ่าตัวตายเพื่อนำไปสู่การรับมือและป้องกันการฆ่าตัวตาย ทั้งนี้ **หนึ่งในผลผลิตโครงการวิจัย 1 รายการ “คู่มือรูปแบบการสื่อสาร**

หากบุคคลที่ **ท่านรัก**
มีความคิดหรือกระทำ
การฆ่าตัวตาย

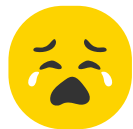
ท่านจะทำอย่างไร?

การฆ่าตัวตาย (Suicide communication)” ได้รับการจัดลิขสิทธิ์ไว้ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทะเบียนข้อมูลเลขที่ ว. 050041

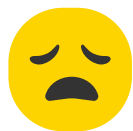
ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของการฆ่าตัวตาย (Interpersonal Theory of Suicide) โดยโทมัส จอยเนอร์ (2005) แวน โอเดน และคณะ (2011) ผู้ที่กระทำการฆ่าตัวตายมีแนวคิดหลัก ๆ 3 แนวคิด คือ ความรู้สึกว่าคุณเป็นภาระ ความรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม (รวมทั้งครอบครัวและเพื่อน) และความสามารถในการฆ่าตัวตาย ซึ่งความรู้สึกดังกล่าวสะท้อนผ่านภาษา รูปแบบภาษาที่แสดงสัญญาณการทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบภาษาที่สื่อความรู้สึกเป็นภาระ

- เราอยากตายให้มันพ้น ๆ ไป จะได้ไม่เป็นภาระ
- ฉันเป็นตัวปัญหาที่ไม่จบไม่สิ้นเสียที ทุกคนเบื่อฉันแล้ว

รูปแบบภาษาที่สื่อความรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม

- แม้ว่าจะมีผู้คนมากมาย เราก็รู้สึกโดดเดี่ยว
- ทำไมต้องเป็นฉันที่รู้สึกเดียวดาย

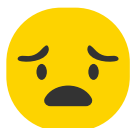
รูปแบบภาษาที่สื่อความสามารถในการฆ่าตัวตาย

- การคิดฆ่าตัวตายของฉันมันมากขึ้นทุกวัน จนฉันเคยคิดฆ่าตัวตายมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ไม่สำเร็จ
- ความไร้ค่าแบบที่คิดว่าหายใจก็ยังไม่ไรค่า เสียเวลาตายไปซะ จบ ๆ เรื่องไป

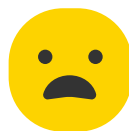
นอกจากรูปแบบภาษาสื่อความรู้สึกที่นำไปสู่การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้มีความคิดทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตายยังส่งสัญญาณความคิดในการฆ่าตัวตายอีก 4 รูปแบบ คือ

รูปแบบภาษาที่สื่อความคิดที่อาจนำไปสู่การทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย

- ฉันมองยาพวกนั้นที่อยู่在我มือ และแล้วฉันก็ตัดสินใจกินมันเข้าไปพร้อมกันครั้งเดียว
- เราเริ่มกรีดข้อมือครั้งแรก เราแค่อยากให้ทุกอย่างจบลง

รูปแบบภาษาที่สื่อความคิดว่างเปล่า

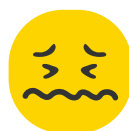
- มันแค่รู้สึกว่ามันว่างเปล่าไปหมดเลย
- ไม่ได้ทุกขณะ แต่ทำไมไม่รู้รู้สึกอะไรเลย ไม่มีความรู้สึกต่อสิ่งใด ๆ ไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่อยาก ไม่หวัง ... ไม่รู้รู้สึกอะไรเลย

รูปแบบภาษาที่สื่อความคิดไร้ค่า

- มีแต่ความรู้สึกเศร้าและไร้ค่าเต็มไปหมด
- ทำงานไม่ได้ก็ยิ่งรู้สึกไร้ค่า รู้สึกว่าชีวิตตัวเองไร้ประโยชน์

รูปแบบภาษาที่สื่อความคิดสิ้นหวัง

- ในท้ายที่สุดพวกเราเลือกที่จะหยุดขอความช่วยเหลือ ไม่ใช่เพราะพวกเราตีขึ้นหรือ พวกเราแค่สิ้นหวัง ...สิ้นหวังเหมือนชีวิตจะจบสิ้น

การเฝ้าระวังการฆ่าตัวตายของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าสามารถจับสัญญาณได้จากพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงการแสดงออกผ่านภาษา เพราะนอกเหนือจากข้อความที่กล่าวถึงความคิดความรู้สึกอยากตาย เช่น อยากตาย หรือไม่อยากอยู่บนโลกใบนี้ แล้วนั้น เรายังสามารถสังเกตรูปแบบภาษาอื่น ๆ ที่แสดงถึงการทำร้ายตัวเองและสื่อถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าตัวตายได้เช่นกัน โดยรูปแบบภาษาเหล่านี้อาจดูเป็นเพียงข้อความเชิงลบทั่ว ๆ ไป แต่หากเราพิจารณาอย่างละเอียดแล้ว รูปแบบภาษาดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้สำคัญถึงแนวโน้มในการทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตายได้

หากบุคคลที่ท่านรักมีความคิดหรือกระทำการฆ่าตัวตาย ท่านจะอย่างไร คำถามนี้เป็นคำถามสำคัญที่ต้องหาคำตอบรวมทั้งหาแนวทางในการดูแลผู้ที่มีความคิดฆ่าตัวตาย โดยพยายามทำให้เขาออกจาก **“หลุมดำ”** หรือ **“กับดักชีวิต”** ที่เขากำลังเผชิญอยู่ วิธีการในการช่วยให้ผู้ที่มีความคิดฆ่าตัวตายออกจากหลุมดำนี้ จะนำเสนอในจดหมายข่าวฉบับหน้า

อ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2563). รายงานจำนวนการฆ่าตัวตายของประเทศไทย: แยกตามปี พ.ศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2566, จาก <https://dmh.go.th/report/suicide/>

Joiner, T. (2005). *Why people die by suicide*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Van Orden, K. A., Witte, K. T., Cukrowicz, K. C., Braithwaite, S., Selby, E. A., & Joiner Jr. T. E. (2011). The interpersonal theory of suicide. *Psychol Rev*, 117(2), 575-600.

EXPRESSIONS

EXPRESSIONS

ทหารกับพีพีรภัณฑ์

“พลอากาศตรี ไพฑูรย์ ไล่เลิศ” กับ
“พีพีรภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ”

เรื่องและภาพ : ปิยวรรณ เกาะแก้ว
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

พลอากาศตรี ไพฑูรย์ ไล่เลิศ สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ จากโรงเรียนนายเรืออากาศ ในปี 2533 และศึกษาต่อศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา (พิพิธภัณฑ์ศึกษา) จากสถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2556 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเจ้ากรมสารบรรณทหารอากาศ ด้านการบริหาร เคยบริหารพิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติตั้งแต่เป็นผู้บริหารระดับต้นจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 17 ปี เป็นผู้ส่งเสริมบุคลากรของพิพิธภัณฑ์ฯ ให้พัฒนาทักษะของตนเองให้พร้อมปฏิบัติหน้าที่ ทำให้พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศ และการบินแห่งชาติได้รับรางวัลมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประจำปี 2559, 2560 และ 2564 เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย รวมถึงการทำโครงการพัฒนาพิพิธภัณฑ์เพื่อก้าวสู่การเป็น “พิพิธภัณฑ์การบินและอวกาศแห่งชาติ” ด้วยปณิธานและความมุ่งมั่นในการทำงาน พลอากาศตรี ไพฑูรย์ ไล่เลิศ จึงได้รับ “รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นประเภทบริหาร จากสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล” ในปี 2562

“พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ” มีความเป็นมาและมีจุดประสงค์อย่างไรในการก่อตั้ง

พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาตินั้นเกิดขึ้นจากบรรพบุรุษทหารอากาศได้เห็นว่า การซื้อเครื่องบินที่ใช้งบประมาณของแผ่นดิน จัดหาในกิจการบินของไทย เมื่อปลดประจำการแล้วน่าจะอนุรักษ์ให้คนไทยในรุ่นหลังได้ศึกษาและเกิดความภาคภูมิใจ จึงได้รวบรวมและจัดตั้งพิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศขึ้นในปี 2495 โดยมีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมและเก็บรักษาอากาศยาน เครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ อาวุธยุทโธปกรณ์ที่เคยใช้ในกองทัพอากาศ ตลอดจนบริภัณฑ์ประจำตัว นักบิน เครื่องแบบ และพัสดุอื่น ๆ รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เห็นสมควรเก็บรักษาไว้เพื่อเป็นตำนานของกองทัพอากาศ แต่เดิมตั้งอยู่ตอนเมือง โดยใช้การจัดเก็บแบบระบบคลังปิด เป็นเพียงสถานที่เก็บของเท่านั้น

ต่อมาในวันที่ 27 มีนาคม 2502 พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศเปิดให้เข้าเยี่ยมชมอย่างเป็นทางการ ด้านหน้ากองบัญชาการกองทัพอากาศ หรือสถานที่ตั้งในปัจจุบัน เป็นระบบคลังเปิด ใช้การจัดแสดงอากาศยาน และมีป้ายคำบรรยายเพื่ออธิบายละเอียดของวัตถุพิพิธภัณฑ์นั้น ๆ

และมีการพัฒนาการจัดแสดงเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยใช้การจัดแสดงแบบ Exhibition และเปลี่ยนชื่อเป็น พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ ในปี 2557 ซึ่งทางเราตั้งเป้าหมายไว้ว่า ในอนาคต พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติจะจัดแสดงและให้บริการแบบ “Discovery” คือ ร่วมค้นหาหรือค้นพบ พิพิธภัณฑ์จึงต้องเป็นมากกว่าการบอกเล่า คือต้องอ้างอิงได้ (Information Base)

หน้าที่สำคัญที่สุดของ
พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศ
และการบินแห่งชาติ คือ

**การรักษาสมบัติของชาติ
มิให้ถูกละเลย เพราะ
บางอย่าง**

‘ไม่ใช่เท่ากับทำลาย’

ถ้าเราศึกษาบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ในระดับสากล จะพบว่า พิพิธภัณฑ์นั้นทำหน้าที่มากกว่าการเก็บของเก่า ซึ่งในประเทศไทย ควรใช้จุดเด่นของพิพิธภัณฑ์ที่มีอยู่มากกว่า 4,000 แห่งทั่วประเทศ เป็น Soft Power ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ดึงดูดทรัพยากร และสร้างคน เป็นต้น ซึ่งผมได้จัดทำวิจัยเรื่อง **“แนวทางการส่งเสริม พิพิธภัณฑ์ของประเทศไทยให้เป็นพลังอำนาจแห่งชาติ”** พบว่า พิพิธภัณฑ์สามารถตอบสนองต่อพลังอำนาจแห่งชาติได้ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย **ด้านการทหาร** ยกตัวอย่างเช่น การที่กองทัพอากาศ เวียดนามมอบเครื่องบินขับไล่สกัดกั้นความเร็วเหนือเสียงให้แก่ กองทัพอากาศไทยได้จัดแสดง เป็นการสร้างความเป็นมิตรและ ลดความหวาดระแวงต่อกัน หยุดความขัดแย้งในอดีต **ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี** สามารถสร้างฐานความรู้ด้านการบินและอวกาศผ่าน พิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง **ด้านการเมือง** มีพิพิธภัณฑ์ที่พูดเรื่องการเมือง โดยตรง ซึ่งพิพิธภัณฑ์ควรต้องทำหน้าที่ระงับความขัดแย้งได้ โดยทำให้ เรื่องราวที่เกิดขึ้นมีความชัดเจน ตรงไปตรงมา บอกที่มาที่ไป ข้อดี ข้อเสีย และบอกบทเรียนของเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ นอกจากนี้ยังมี **ด้านสังคมวัฒนธรรม**และ**ด้านเศรษฐกิจ**อีกด้วย ซึ่งเราควรใช้ประโยชน์ จากพิพิธภัณฑ์ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ของชาติเพื่อตอบสนองผลให้กับ ประเทศชาติของเราได้ในทุกมิติ

**ความรู้ในศาสตร์ด้านพิพิธภัณฑ์ที่ได้รับจาก ม.มหิดล
ช่วยส่งเสริมการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ฯ ที่ทำนบมิขัดข้อง
อย่างไรบ้าง**

มีประโยชน์มากครับ นอกจากผมจะได้ความรู้แล้ว ยังสามารถนำ วิชาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในพิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบิน

แห่งชาติได้อีกด้วย ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ร่วมงาน ผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และสามารถสอบถามกับบริษัทที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการทำงาน และแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักการปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงาน และผลงานที่ออกมานั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการเรียนรู้ของผมมี 4 Step คือ ขั้นที่ 1 คือ เรียนรู้ ขั้นที่ 2 เข้าใจ ขั้นที่ 3 ตระหนักว่า และขั้นที่ 4 คือ การพัฒนา คือ เมื่อเรียนรู้ เข้าใจ ตระหนักแล้วคือการลงมือใช้งาน เมื่อใช้งานจะพบข้อบกพร่อง และพัฒนาได้ นี่จึงเป็นความหมายของคำว่า การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ที่สุด สามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

การเรียนในสาขาพิพิธภัณฑ์จึงเป็นการนำทฤษฎีหลายเรื่องมารวมกัน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้หลายเรื่อง เป็น

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตที่ตอบคำถามได้หลากหลาย ไม่ตายตัวเหมือนด้านวิทยาศาสตร์ที่เรียนมา เพราะช่วยตีกรอบความคิดให้กระจัดกระจาย ไปสร้างกรอบใหม่ ๆ ซึ่งนำมาสู่แนวคิดในการทำงานได้เป็นอย่างดี โดยปัจจุบันได้นำมาประยุกต์ใช้กับแนวทางการพัฒนาของกองทัพ อากาศที่มุ่งสู่การเป็น Smart Airforce โดยเราได้กำหนดไว้ว่า เราจะต้องเป็น “Smart Museum” ประกอบด้วย Smart People, Smart Equipment, Smart System & Environment และ Smart Output & Outcome

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์อย่างไรบ้าง

ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา แต่ที่เห็นเด่นชัดเลยคือ กรณี COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อหลายด้าน เช่น ในแง่ของผู้เข้าชม สิ่งกระทบอย่างแรกเลยคือ คนไม่ยอมเดินทาง ไม่อยากเข้าร่วมกลุ่ม ผู้คนอยู่ในโลกออนไลน์มากขึ้น เราจึงต้องกลับมาทบทวนบทบาทหน้าที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่ว่าจะเป็นการคิด การบริหาร การจัดแสดง และการบริการ พิพิธภัณฑ์จึงต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่อ้างอิงและเชื่อถือได้

ทางพิพิธภัณฑ์ฯ มีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้จากการได้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ด้วยวิธีการใด เพื่อให้ประชาชนสนใจเข้าชมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มมากขึ้น

เราชี้แจงข้อเท็จจริงว่าประชาชนคือเจ้าของพิพิธภัณฑ์และเราคือผู้ดูแลเพื่อให้เกิดความตระหนักและมีส่วนร่วม ต่อมาคือ “**การทำลูกค้ำประจำ**” ลูกค้ำของพิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ครูคือผู้ตัดสินใจในการกลับมาชม ดังนั้น

เราจึงให้ความสำคัญกับครูด้วยการ Service ขอช่องทางติดต่อไว้ เพื่อให้บอกต่อและกลับมาชมพิพิธภัณฑ์ เป็นการผูกขาดระหว่างโรงเรียนกับพิพิธภัณฑ์ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ เปลี่ยนบทบาทให้ลูกค้ำเป็นเจ้าของการทำ Volunteer จึงสำคัญอย่างมาก เพราะการมีสิทธิพิเศษหรือการได้รับเอกสิทธิ์ที่ไม่ใช่ใครก็ได้จะได้รับ เป็นวิธีผูกใจ ลูกค้ำอีกวิธีหนึ่ง

อยากบอกอะไรกับคนที่ทำงานสายพิพิธภัณฑ์ และผู้ที่จะมาชมพิพิธภัณฑ์

หากจะทำงานสายพิพิธภัณฑ์ ต้องถามใจตัวเองก่อนว่ารักในธรรมชาติของพิพิธภัณฑ์หรือไม่ รักการท่องเที่ยวเดินทางไปยังอดีตและอนาคตหรือไม่ เพราะงานพิพิธภัณฑ์ฯ เป็นชุมทรัพย์ของชาติที่ใช้ศิลปะและศาสตร์ทุกแขนงมารวมไว้ด้วยกัน การทำงานจึงต้องเป็นคนที่รักในสิ่งที่ทำ ต้องไม่ถูกบังคับ เป็นการทำงานที่ทุกคนทำได้เพราะไม่มีใครเก่งทุกเรื่อง เช่น เราอาจชอบดนตรี แต่ไม่ได้มีความสามารถถึงกับเป็นนักดนตรีหรือศิลปินเดี่ยวได้ แต่เราก็สามารถนำดนตรีมาพัฒนาในด้านอื่น ๆ นี่ก็คือสิ่งที่พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ

“พี่ทำงานนี้ด้วยความสุข
เพราะเป็นศาสตร์ที่ไม่สิ้นสุด
และมีความสุขที่ได้ทำ”

ทำและทำได้โดยที่ไม่มีที่สิ้นสุด เป็น “Open You Dream” ซึ่งพี่ทำงานนี้ด้วยความสุขเพราะเป็นศาสตร์ที่ไม่สิ้นสุด และมีความสุขที่ได้ทำ

ต่อมาอยากบอกอะไรกับผู้ที่จะมาชมพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติเป็นสมบัติของมวลมนุษยชาติ จึงอยากให้ทุกคนที่ยังไม่เคยมาชม ได้มารู้ รับทราบ มาใช้งาน แล้วช่วยกันรักษาเพื่ออนาคตของพวกเรา เพื่ออนาคต ภายหน้าของชาติ เพราะในทุกที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ อยากให้ได้รู้จักจะได้รักษา จะได้ใช้งานได้เต็มที่ อยากให้มาดูสมบัติของตัวเองกันบ้าง

ทำไมคนถึงต้องมาเรียนพิพิธภัณฑ์ศึกษา เพราะอะไร

ประเทศไทยมีพิพิธภัณฑ์กว่า 4 พันแห่งหรือไม่ต่ำกว่า 1 ใน 7 ของโลก แต่เรายังขาดบุคลากรด้านนี้ ซึ่งการทำงาน พิพิธภัณฑ์เป็นงานที่สนุก แต่เราจำเป็นต้องรู้ให้รอบ ต้องมีหลักการที่เชื่อถือได้ เราจะใช้คุณสมบัติของชาติอย่างไรให้เกิด ประโยชน์สูงสุด เพราะการไม่ใช้ก็สูญสลายไป ใช้ผิดวิธีก็ยิ่งสูญสลายไปไว จึงอยากเชิญคนที่ เป็นนักฝัน นักปฏิบัติ นักคิด มาเปิดใจ แล้วจะพบสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ประวัติศาสตร์บ้านเรามีอะไรดีบ้าง แล้วจะเชื่อมต่อกับโลกอย่างไร เราจะ เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนบ้านเราอย่างไร ซึ่งเราจำเป็นต้องเรียนรู้ในหลักสูตรที่มีการบูรณาการ เป็นการประยุกต์ ใช้ความรู้ ส่งผลให้เกิดเครื่องมือในการทำความเข้าใจของพิพิธภัณฑ์ให้เป็นจริง

RTAF Museum

พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศและการบินแห่งชาติ

เปิดวันอังคาร - วันศุกร์ (หยุดวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์)
เวลา 09.00 - 15.30 น. เข้าชมฟรี!!!

MA IN MUSEUM STUDIES

“พิพิธภัณฑ์อยู่ดี สังคมมีสุข”

เรื่อง : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

นับจากปี พ.ศ.2534 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญา บัวสรวง ผู้ก่อตั้งแขนงวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา ได้ริเริ่มบุกเบิกวงวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษาให้เป็นที่รู้จัก บัดนี้พวกเราได้พัฒนาต่อยอดประสบการณ์ องค์ความรู้ จนเป็นหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา หลักสูตรใหม่ปี พ.ศ. 2566 หลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวในประเทศไทยที่ประสาทปริญญาโทด้านพิพิธภัณฑ์ศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา มุ่งสร้างมหาบัณฑิตผู้มีความเชี่ยวชาญทั้งการปฏิบัติและทฤษฎี มีทักษะวิจัย นำไปใช้แก้ปัญหาได้จริง มั่นคงยั่งยืน

จริยธรรม เป็นผู้นำในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อทำงานในแวดวง “GLAM” (Gallery Library Archive Museum) ตัวอย่างอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว เช่น ภัณฑารักษ์ นักการศึกษา นักวางแผนพิพิธภัณฑ์ นักสร้างสรรค์คอนเทนต์ นักเล่าเรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรใช้แนวทางการออกแบบร่วมกัน (Co-create) อาศัยพลังความร่วมมือจากศิษย์เก่า ประชาคมพิพิธภัณฑ์ในมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ใช้บัณฑิตจากหลายภาคส่วน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ออกแบบการเรียนการสอนครอบคลุมวงวิชา 1) การอนุรักษ์

มรดกวัฒนธรรมและการจัดการวัตถุ จัดแสดงอย่างมีพลวัต 2) การจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ การเลือก คัด จัด แสดงนิทรรศการและการออกแบบ กิจกรรมการศึกษาที่เป็นแรงบันดาลใจ ให้แก่สังคม และ 3) การบริหารจัดการ พิพิธภัณฑ์อย่างมีธรรมาภิบาล

หลักสูตรฯ มี “Consortium” ของคณาจารย์และบุคลากรในวงการ พิพิธภัณฑ์ จัดความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะการทำงานวิจัย และการเรียนรู้แบบร่วมหัวจมท้ายกัน การจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีทั้งสายวิชาการ และสายวิชาชีพ เน้นการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์ตรง การศึกษาดูงาน การฝึกงาน และภาคสนาม ซึ่งผู้เรียน

สามารถออกแบบการเรียนรู้เป็นรายบุคคล นอกจากหลักสูตรปกติแล้ว ในอนาคตอันใกล้ หลักสูตรยังเตรียมพร้อม สำหรับการศึกษาระบบไม่เน้นปริญญา Hybrid Program Multidisciplinary Program การเรียนรู้ในสถานประกอบการ และพิพิธภัณฑ์สถานแบบยืดหยุ่นที่จะ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนอย่างสนุก ลูกนั่งสะดวก ทุกที่ทุกเวลา

หลักสูตรฯ มุ่งเน้นการเป็น ชานชาลาแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อความเท่าเทียมทางสังคม สร้าง ความตระหนักรู้ในการออกแบบพิพิธภัณฑ์ สำหรับทุกคน (Inclusive) เพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน มุ่งพัฒนาคน พัฒนาความรู้ และนวัตกรรมในการทำงาน เพื่อช่วยให้ **“พิพิธภัณฑ์อยู่ดี สังคมมีสุข”**

สามารถติดตามข่าวสารและ กิจกรรมของหลักสูตรฯ ได้ที่

Facebook Page:

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑศึกษา

ดนตรีศึกษา กับการสร้างพลเมืองโลก

เรื่อง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิดา จันทร์างศู
อาจารย์ประจำหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

การจัดการศึกษาดนตรีขั้นพื้นฐานโดยใช้แนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาและการสอนดนตรีโลก (Multicultural Music Education & World Music Pedagogy: Concept and Techniques) ถูกนำมาใช้ในการปฏิรูปการสอนดนตรีในหลายประเทศทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศที่เห็นได้ชัดถึงการย้ายถิ่นของผู้คนและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย เป็นต้น

ในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้กระจายไปทั่วโลก ในฝั่งเอเชียก็เช่นกัน โดยเฉพาะตั้งแต่หลังอาณานิคม เป็นต้นมา มีความน่าสนใจมากกว่าทำไมประเทศอย่างสิงคโปร์ มาเลเซีย จึงมีแนวคิดนี้ปรากฏขึ้น แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่ปรากฏเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนหรือมีงานวิจัยเชิงทดลองที่พัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่ทั่วโลกให้ความสำคัญกับเรื่องของพหุวัฒนธรรมศึกษา รวมทั้งให้วิชาดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมเยาวชนเพื่อให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตให้เป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship) มีทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ได้ สามารถอยู่ที่ไหนก็ได้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่างได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีความเข้าใจผู้อื่นที่แตกต่าง มีทักษะทางสังคม และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญเป็นคุณสมบัติที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี การนำวัฒนธรรมดนตรีที่หลากหลายจากทั่วโลกเข้ามาสู่การเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างบูรณาการ ทั้งในทางทฤษฎีและ

การปฏิบัติทางดนตรี ซึ่งหมายรวมถึงการพัฒนาภูมิการดนตรี (Musicianship) โดยมีการพิจารณาว่า จะสามารถนำความหลากหลายทางดนตรีใส่เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างไร โดยที่ยังเคารพทั้งดนตรีในวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเองตามบริบทของโรงเรียน รัฐ เชื้อชาติ และดนตรีอื่น ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่า ทิศทางของการจัดการศึกษาดนตรีขั้นพื้นฐานของนานาประเทศต่างให้ความสำคัญกับการศึกษาที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 ในบางประเด็นที่วิชาดนตรีสามารถช่วยสร้างให้เกิดได้ เช่น ทักษะทางวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัวเข้าสังคม เป็นต้น ซึ่งเป็นสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลก (Global Competency) ในมิติของ “ดนตรีศึกษา” การเรียนรู้ดนตรีมีส่วนสำคัญในการช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างสมบูรณ์เพราะคุณค่าของเสียงดนตรีที่ดีมีส่วนอย่างยิ่งในการสร้างเสริมพัฒนาการหลาย ๆ ด้านของเด็ก การมองวิชาดนตรีขั้นพื้นฐานแบบเหมารวมว่าเป็นวิชาเลือกหรือวิชาพิเศษอาจไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้องทั้งหมด และเมื่อมีการบรรจุวิชาดนตรีอยู่ในกรอบมาตรฐานการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นจะต้องพัฒนาและเข้าใจปรัชญาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในฐานะวิชาพื้นฐาน (General Music Education) นี้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ไม่ใช่เพียงแค่สอนดนตรีประจำชาติหรือการเลือกดนตรีในบางท้องถิ่นเข้ามาใช้ในหลักสูตรโดยส่วนกลางเป็นผู้เลือก แต่ต้องเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโลกทัศน์ของเด็กให้เขาเรียนรู้ดนตรีใกล้ตัวในชุมชนของเรา ดนตรีที่หลากหลายจากทั่วโลก ความเหมือนความต่างทางวัฒนธรรม เพื่อที่จะนำไปสู่การมองเห็นโลกกว้างผ่านดนตรีและเติบโตไปอย่างมีความเข้าใจความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมและพร้อมที่จะเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจผู้คนและความหลากหลายนั้นด้วย

นิตเนม : วัตรและทศน์แห่งสิกข์

ปรัชญาศาสนาสิกข์สำหรับสังคมไทย

เรื่อง : อภिरู คำวัง

หัวหน้าโครงการวิจัย ศูนย์การตะศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

หนังสือเล่มเดียวที่สามารถอธิบายปรัชญาศาสนาสิกข์ได้อย่างครบถ้วนสำหรับวงวิชาการไทย ซึ่งเป็นประเด็นด้านอินเดียศึกษา ที่ขาดแคลนขอแนะนำหนังสือเรื่อง **“นิตเนม : วัตรและทศน์แห่งสิกข์”** (พ.ศ.2566) เป็นผลงานจากโครงการวิจัยที่ใช้ชื่อเดียวกับหนังสือ โครงการได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หนังสือเล่มนี้ถือได้ว่าทำหน้าที่เพิ่มฐานข้อมูลทางปรัชญาศาสนาสิกข์ โดยผลสังเคราะห์ได้นำเสนอองค์ความรู้จากคำสั่งสอนที่เป็นภูมิปัญญาอันทรงคุณค่ายิ่งของมวลมนุษยชาติ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้รู้จักกันมากขึ้นว่าศาสนาสิกข์เป็นอย่างไร

และมุ่งสนับสนุนต่อบริบททางสังคมพหุภาษา พหุวัฒนธรรม และพหุศาสนา

“นิตเนม” คือ ผูกบทภาวนาบทสวด เป็นวัตรตามหลักศาสนวินัยของสิกข์ (5 บท 3 วัตร) ประพันธ์เป็นสังคิตอินเดียโบราณด้วยอักษรคุรมุขี (ภาษาปัญจาบ) แต่ละบทมีเป้าหมายที่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทภาวนาวัตรเช้า **“ยัปยี ซาฮิบ”** ได้รับการยกย่องว่าเป็นรัตนะของบทสวดเปิดเผยอภิปรัชญา และบทสวดวัตรก่อนนอน **“โซเฮลา”** ที่มีทั้งความงดงามทางภาษาและความหมาย เป็นบทเดียวกับการสวดในพิธีฌาปนกิจ

ॐ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

ॐ श्री गुरुभ्यो नमः ॥१॥

อาตม สัจ ยุภาต สัจ ॥
แสบ ปี สัจ นานัก โสซี ปี สัจ ॥1॥

สัจจะก่อนปฐมกาล สัจจะในยุคกาลที่ผ่านมา
และสัจจะคงอยู่ โส นานัก สัจจะ จะยังคงปรากฏอยู่

คุรุ ครันต์ ซาฮิบ องค์ 1
(โสลกเปิด บทภาวนา ชัยยี่ ซาฮิบ)

อ่านฉบับอิเล็กทรอนิกส์
ได้ที่ ศูนย์การศึกษาศึกษา

ส่วนหนึ่งในเล่มได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการสรรเสริญพระบารมีของพระองค์หรือพระเจ้าสูงสุด ซึ่งไม่มีชื่อให้เรียกขานพระองค์ในฐานะ “ครู” โปรดสั่งสอนศิษย์-มนุษย์ให้พัฒนาศักยภาพทางปัญญา อันเป็นต้นเรื่องของ การเรียกชื่อศาสนา (ซิกข์ ลิกข์ ศิษย์) มีนัยว่าศิษย์สาวกของพระองค์ คำสั่งสอนหรือพระวจนะเรียกว่า “คุรบานี” ที่เปิดเผยให้ถึงเป้าหมายอันสูงสุดของลิกข์ นั่นคือ การหลอมรวมเป็นเอกะกับพระองค์ ขณะที่มีชีวิตอยู่ภายใต้รูปรูปกายของมนุษย์ อันเป็นต้นเรื่องทีอธิบายถึงหน้าที่ของมนุษย์ เป็นการตอบคำถามที่ว่า ชีวิตมาจากไหน ตายแล้วไปไหน เกิดมาทำไม ตลอดจนได้เปิดเผยสัจวิถีให้ศิษย์จงพิจารณาและปฏิบัติ แทนการหลงตัวตน หลงทรัพย์ หลงยศ พัฒนาปัญญาให้บังเกิดโชติแห่งปัญญาที่จะนำข้ามมหาสมุทรแห่งสังสารวัฏ หากไม่ใช่สัจวิถีแล้ว ก็ยังคงหลงพเนจร ณ โลกนี้ ไปตลอดกาล ดังนั้น จิตของลิกข์จงภาวนาเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ภาพเชิงนามธรรมกับพระองค์ ซึ่งสถิต ณ สรรพสถาน จึงนับเป็นการบูชาที่แท้จริง อันเป็นที่มาของศาสนวินัยและวิถีแห่งลิกข์

ขณะเดียวกัน ปกหนังสือก็แสดงปรัชญานำเรื่องอุปมาไว้ว่า พระบาทเสมือนกมลซึ่งเป็นบัวแดงที่บ้านแล้วพระบารมีจากพระบาทที่มีกลิ่นหอมประดุจบัวบาน ขจรกระจายไปทั่วสารทิศ ศิษย์สาวกของพระองค์ขอน้อมพืง ณ เบื้องพระบาทนั้น

ความสำคัญและความพิเศษของเล่มนี้ก็คือ เป็นครั้งแรกที่นำเสนอวัตรนิเทศนมครบททั้งห้าบท ยังไม่เคยมีเอกสารทางวิชาการใดของไทยที่ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับทัศนแห่งลิกข์ได้อย่างเพียงพอ จึงจะเป็นเล่มที่นำไปใช้อ้างอิงในทางวิชาการและงานวิจัยอื่นต่อไป

ดังนั้น การทำความเข้าใจปรัชญาศาสนาจะเข้าใจมูลฐานวิถีชีวิต วิถีชุมชน ซึ่งโครงสร้างทางสังคมแห่งลิกข์ถูกออกแบบและบัญญัติเอาไว้แล้ว อย่างไม่ดี (คนนอก) ที่ไม่ใช่ศาสนิกอาจจะเข้าใจในพระองค์และศิษย์สาวกของพระองค์ได้ไม่ถนัดนัก หากใช้กระบวนการทัศน์และจักรวาลทัศน์คนละชุดกัน ทว่า เล่มนี้ลำดับวัตรและทัศนให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น เปิดเผยในเรื่องที่ถูกเปิดเผยไว้แล้ว จากอักษรคุรมุขีเป็นภาคภาษาไทย

หมายเหตุ: หนังสือจัดพิมพ์จำนวนจำกัด ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามได้ที่ aphirat.kam@mahidol.edu

เวทีเสวนาสาธารณะ

ผู้สูงวัย...การเท่าทันสื่อ ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

เรื่อง : ดร.นรงค์ พันธ์บุญมี

นักวิจัยโครงการการสร้างการรู้เท่าทันสื่อให้ผู้สูงอายุไทยด้วยกลไกเชิงบูรณาการ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ในปัจจุบัน สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้ผู้คนในทุกเพศทุกวัยที่อาศัยอยู่ในแต่ละถิ่นฐานได้รับผลกระทบ ทั้งด้านการใช้ชีวิตประจำวันและสุขภาพ โดยเฉพาะสภาวะทางสุขภาพของผู้สูงวัย ผู้ซึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับอันตรายจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ได้มากที่สุด ฉะนั้น การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเพื่อให้รู้เท่าทันสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สูงวัย ในการรับข่าวสาร เพื่อเตรียมรับมือสภาพแวดล้อม และป้องกันมิให้ตนเองต้องได้รับผลกระทบด้านลบจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

ศูนย์วิชาการด้านการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงวัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดเวทีเสวนาสาธารณะ “ผู้สูงวัย...การเท่าทันสื่อและข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม” เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2566 โดยมีวิทยากรจากหลากหลายสาขามาร่วมเสวนา ได้แก่ (1) คุณธรา บัวคำศรี ผู้อำนวยการกรีนพีซ ประเทศไทย (2) คุณจงดี เศรษฐอำนาจ ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปผลไม้และอาหาร ตำบลศาลายา และ (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงแก้ว เขียวสวัสดิ์กิจ คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⏪ ▶ ⏩ 🔊 03:47 / 10:00 ⚙️ □

วิทยากรทั้ง 3 ท่านกล่าวถึงประเด็นการที่ผู้สูงอายุได้รับหรือสัมผัสกับปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยสรุปได้ว่า แม้ว่าผู้สูงอายุจะใช้เวลาดูทีวีและฟังวิทยุหรือรับสื่อออนไลน์มากขึ้น แต่กลับไม่ค่อยสนใจข่าวสารสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจใช้ประโยชน์จากการที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธเพื่อใช้ศรัทธาในการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่ผู้สูงอายุ ถือเป็นต้นทางในการหยุดพิจารณาการรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ ในช่วงโควิด 19 ผู้สูงอายุจำนวนมากเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ มีการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และปัญหาสิ่งแวดล้อมจำนวนมากเช่นกัน การเรียนรู้การใช้โซเชียลมีเดียอย่างเหมาะสมเพื่อเข้าใจโลกจึงจำเป็นตามไปด้วย ดังนั้นผู้สูงวัยจึงควรเรียนรู้การใช้สื่อในการรับข้อมูลและเข้าใจโลกในสภาพแวดล้อมของทั้งสื่อแบบดั้งเดิม (วิทยุ โทรทัศน์ บุคคล) และสื่อใหม่ (โลกดิจิทัล)

⏪ ▶ ⏩ 🔊 03:47 / 10:00 ⚙️ □

คุณธรา บัวคำศรี ผู้อำนวยการกรีนพีซ ประเทศไทย แพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สูงอายุและให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ วิธีที่สร้างสรรค์คือ การทำให้ผู้สูงอายุกลายเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่ตนเองสนใจเรียนรู้ ในขณะเดียวกัน ผู้สูงอายุบางกลุ่มที่มีประสบการณ์และความรู้เฉพาะทางด้านสิ่งแวดล้อมสามารถใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ประสบการณ์ของตนเอง เป็นการเตือนภัยและเฝ้าระวังได้ด้วยเช่นกัน

⏪ ▶ ⏩ 🔊 03:47 / 10:00 ⚙️ □

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงแก้ว เอียรสวัสดิ์กิจ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้พื้นฐานในการเป็นผู้รับสาร การมีกลุ่มคนที่สนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ และความสำคัญของการเสฟสื่อ การรับมือต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อมิให้เกิดความตื่นตระหนก

⏪ ▶ ⏩ 🔊 03:47 / 10:00 ⚙️ □

คุณจตุติ เศรษฐอำนวย ตัวแทนของผู้สูงอายุ ได้เล่าถึงประสบการณ์ของตนเองในฐานะตัวอย่างที่ดีของผู้รับสารที่กระตือรือร้น แม้ว่าครั้งหนึ่งตนเองเคยถูกหลอกหลวงเมื่อมีคนแอบอ้างว่าเป็นพระ ซึ่งเป็นการใช้ศรัทธาจากสื่อบุคคลเข้ามาหลอกหลวง นอกจากนี้ ในฐานะสมาชิกในครอบครัว สิ่งสำคัญคือ ต้องมีส่วนร่วมในการสนทนากับผู้สูงอายุและตรวจสอบความเข้าใจให้สอดคล้องกัน อีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญคือ สื่อนั้นต้องเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือและทันทางที่ คุณจตุติยกตัวอย่างในปี พ.ศ.2554 วิกฤตน้ำท่วม ธุรกิจการทำสวนของชาวบ้านได้รับผลกระทบหลายแห่ง เพราะการตกเตือนผ่านสื่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ

วิทยากรทั้งสามท่านเห็นตรงกันว่า สิ่งสำคัญคือการเข้าใจข้อมูลในประเด็นข่าวสาร และความรู้พื้นฐานของผู้รับสาร ควรมีกลุ่มคนช่วยเหลือในยามมีปัญหาจากสื่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ใหม่ ผู้รับสารไม่ว่าจะวัยใดจำเป็นต้องเข้าใจว่าสิ่งที่ตนกำลังรับเข้ามานั้นเป็นความจริงหรือไม่ และควรตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมบทสนทนาที่ดีกับผู้สูงอายุ สร้างความเข้าใจระหว่างกัน และให้ความสำคัญในการเสฟสื่ออย่างมีสติและรู้ทันสื่อในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

รับชมเวทีเสวนาสาธารณะ
Facebook Live

RILCA 360°

รอบรั้วริลกา

พิพิธภัณฑ์ศึกษาเสนาวิสาสะ

วันที่ 10 พฤษภาคม 2566

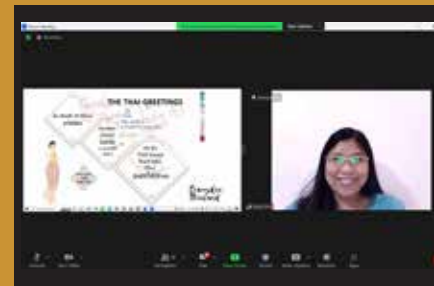
โครงการจัดตั้งหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดงาน “พิพิธภัณฑ์ศึกษาเสนาวิสาสะ” ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) เพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษา ตามแนวทางการรับฟังความคิดเห็นและร่วมกันออกแบบกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้หลักสูตรมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐาน

งาน “Some One หนึ่งในหลาย” หัวข้อ “ແຫລາຍໄປຫ່າງหน้า”

วันที่ 18 พฤษภาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียร่วมกับบริษัท สื่อตลใจ จำกัด และบริษัท พลีสตีส์ บางกอก จำกัด จัดงาน “Some One หนึ่งในหลาย” เวทีสาธารณะครั้งที่ 4 ในหัวข้อ “ແຫລາຍໄປຫ່າງหน้า : พหุสังคมไทย” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ, คุณขวัญเรือน ถาวรทวิวงษ์ กรรมการผู้อำนวยการบริษัท สื่อตลใจ จำกัด, คุณนิธิ วดีวุฒิพงษ์ ประธานกรรมการบริษัท พลีสตีส์ บางกอก จำกัด และคุณรัชวัลย์ บุญโฉม ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 5 ร่วมเปิดงาน ณ ศูนย์ประชุม มหิตลสิทธาคาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

หลักสูตร “พหุวัฒนธรรมเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอาเซียน”

วันที่ 1 – 12 พฤษภาคม 2566

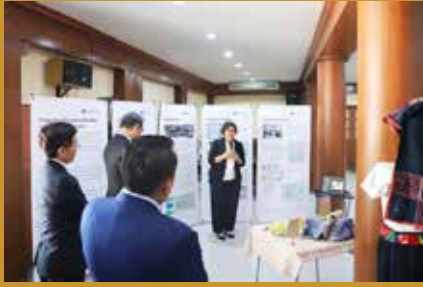
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดหลักสูตรอบรมนานาชาติออนไลน์ “พหุวัฒนธรรมเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอาเซียน” ให้บุคลากรทางด้านสาธารณสุขผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม โลกทัศน์ ความเชื่อที่มีผลต่อการรับบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข รวมถึงได้พัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสาร และการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข

University Council Visit ครั้งที่ 3

วันที่ 20 มิถุนายน 2566

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล รับฟังผลการดำเนินงานของส่วนงาน ครั้งที่ 7/2566 ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย และรับฟังผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งเป้าหมายที่คาดว่าจะดำเนินการของส่วนงานที่สอดคล้องกับ Super Cluster : การระดมสมอง MU The Way Forward 2022 ณ ห้อง 515

เวทีขับเคลื่อน “นโยบายปรัชญาคนกรกับการผลักดันนโยบายระดับประเทศ”

วันที่ 13 กรกฎาคม 2566

โครงการขับเคลื่อนนโยบายชั้นนำสังคม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดเวทีเสวนา การขับเคลื่อน “นโยบายปรัชญาคนกรกับการผลักดันนโยบายระดับประเทศ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พญ.คูศรีพิทักษ์ หัวหน้าโครงการฯ กล่าวรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งนำเสนอผลงานของโครงการ ณ วัดสุวรรณารามราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบออนไลน์

EdPEx ประจำปี 2566

วันที่ 17-18 กรกฎาคม 2566

รองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ พร้อมด้วยผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากร ให้การต้อนรับรองศาสตราจารย์ ดร. พงศธร ฉันท์พลากร ประธานคณะกรรมการตรวจประเมิน และคณะกรรมการ ในโอกาสเข้าตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับส่วนงาน ตามเกณฑ์ EdPEx ประจำปี 2566 ณ ห้อง 515

โครงการ RILCAs Empowerment: Creating Refugees, Migrants as Agents of Positive Change

วันที่ 20-28 พฤษภาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดยรองศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลยศรีน รองผู้อำนวยการสถาบันฯ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา สุวรรณ์เดชา รักษาการแทน รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ร่วมกับงานบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ จัดโครงการ RILCAs Empowerment: Creating Refugees, Migrants as Agents of Positive Change ณ คลินิกแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ในความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย เทคนิคการสอนและการจัดการชั้นเรียน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่ครูและอาสาสมัครชาวเมียนมาในจังหวัดตาก

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "การอนุรักษ์คัมภีร์โบราณ"

วันที่ 8 กรกฎาคม 2566

ดร.ยุทธพร นาคสุข หัวหน้าโครงการจัดทำฐานข้อมูลดิจิทัลเอกสารโบราณของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคกลางเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน และบุคลากรของสถาบันฯ ประกอบด้วยนางสาวปิยวรรณ เกาะแก้ว และนายอนุรักษ์ ก้านจันทร์ พร้อมด้วย ภาศิเครือข่ายจาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณ ณ วัดทุ่งหญ้าคมบาง จังหวัดราชบุรี

การอบรมหลักสูตร Smart Leadership รุ่นที่ 2

วันที่ 17 กรกฎาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสำนักงานเขตสุขภาพที่ 10 กระทรวงสาธารณสุข จัดพิธีเปิดการอบรมหลักสูตร Smart Leadership รุ่นที่ 2 ในหัวข้อ Smart Leadership in the Digital Transformation Era 2023 ณ โรงแรมไมด้า แกรนด์ ทวารวดี จังหวัดนครปฐม เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้บริหารทางด้านการแพทย์ พยาบาล และสาธารณสุขทั่วประเทศที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สังคม และวัฒนธรรม ให้มีความเป็นผู้นำ รอบรู้ และมีทักษะด้านการบริหารจัดการระดับสูงที่จำเป็นสำหรับยุค Digital Transformation

เฉลิมฉลองครบรอบ 49 ปี แห่งการก่อตั้งสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

วันที่ 27 กรกฎาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดงานเนื่องในโอกาสครบรอบ 49 ปี การก่อตั้งสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของวันดังกล่าว และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้รัก ผูกพัน และเป็นสิริมงคลแก่ชาวสถาบันฯ

สถาบันฯ ต้อนรับคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

วันที่ 17 กรกฎาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียให้การต้อนรับคณะศึกษาจากคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโครงการ “การศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบกับประเทศไทย เรื่องการอนุรักษ์ภาษาถิ่นและภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์”

สถาบันฯ เข้าหาหรือความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยโตเกียวศึกษาต่างประเทศ

วันที่ 2 สิงหาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดยรองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ และผู้บริหาร เข้าหาหรือความร่วมมือกับคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยโตเกียวศึกษาต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่น โดยมี Prof. Dr. Kayoko Hayashi อธิการบดี และคณะ ให้การต้อนรับ เพื่อสร้างความร่วมมือทางการวิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการแลกเปลี่ยนคณาจารย์กับนักศึกษาระหว่างสองประเทศ

สถาบันฯ ต้อนรับสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่ 10 สิงหาคม 2566

รองศาสตราจารย์ ดร.มรกต ไมยเออร์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ พร้อมด้วยผู้บริหารและบุคลากรให้การต้อนรับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ มีสีฐาน ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะในโอกาสเข้าศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการดำเนินงานวิจัยและบริการวิชาการเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการร่วมกันในอนาคต พร้อมดูนิทรรศการผลงานของสถาบันฯ ณ ห้องณัฐ ภมรประวัติ

สถาบันฯ พานักศึกษามหาวิทยาลัยฮ่องกงศึกษาศึกษา ณ จังหวัดเพชรบุรี

วันที่ 21-22 สิงหาคม 2566

รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลยศรีน รองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา บริการวิชาการและสื่อสารองค์กร พร้อมด้วยบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ให้การต้อนรับ ดร.พรรัตน์ ถิระนันท์ ผู้อำนวยการโปรแกรมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮ่องกง พร้อมนำนักศึกษามหาวิทยาลัยฮ่องกงในโครงการอบรมภาษาและวัฒนธรรมไทยระยะสั้น เดินทางศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตไทย ณ จังหวัดเพชรบุรี

พิธีค่านับครุฑนตรีไทย ประจำปี 2566

วันที่ 17 สิงหาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดพิธีค่านับครุฑนตรีไทย ประจำปี 2566 ณ มณฑลพิธี อาคารเรือนไทย (ระเปียบ คุณะเกษม) เพื่อแสดงความกตัญญูตเวที ความเคารพนับถือในพระคุณครู เพื่อเป็นการระลึกถึงพระคุณครูที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ เป็นการนำสิริมงคลมาสู่ตนและสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทย โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การแสดงออกต่อครูอาจารย์โดยความกตัญญูตเวทีตาจะเป็นดั่งประเพณีที่งดงาม และเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นธรรมเนียมปฏิบัติสืบไป

งานปฐมนิเทศนักศึกษาต่างชาติ “โครงการจัดการเรียนการสอนภาษา-วัฒนธรรมไทย”

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียจัดงานปฐมนิเทศนักศึกษาต่างชาติ ภายใต้ “โครงการจัดการเรียนการสอนภาษา-วัฒนธรรมไทย” โดยมีผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากร ร่วมให้การต้อนรับ พร้อมแนะแนวทางการเรียนการสอน และพักอาศัยในประเทศไทยให้กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 2

RILCA'S UP TO DATE: กั้นเหตุ-กั้นการณ

คุณครู

OTOP

จาก Researcher สู่ Entrepreneur

เรื่อง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรุ ดุศรีพิทักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชยางค์ ยมาภัย
นักวิจัยทีม iFood ในโครงการบ่มเพาะจากนักวิจัยสู่ผู้ประกอบการ

Publish or Perish เป็นคำพังเพยที่คอยเตือนใจให้อาจารย์หรือนักวิจัยในมหาวิทยาลัยขยันทำผลงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนเองและการขยายพรมแดนความรู้ให้กว้างขวางยิ่ง ๆ ขึ้นไป หากพูดอย่างติดตลก ก็อาจกล่าวได้ว่า พวกเราต้องเป็นคุณครู “OTOP” (one teacher one publication) ต่อปี

ในปัจจุบันการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกที่แท้จริงนั้น ลำพังการทำงานวิชาการและการตีพิมพ์ผลงานอาจไม่เพียงพอแล้ว แต่มหาวิทยาลัยต้องแสดงให้เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์สุขอย่างแท้จริง มหาวิทยาลัยต้องแสดงให้เห็นว่า นอกจากผลงานวิชาการแล้ว ยังมีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาในโลกแห่งชีวิตจริงให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยนัยดังกล่าว คุณครู OTOPT จึงหมายถึง “One Teacher One Product” ที่จะช่วยหานวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและมูลค่า ใช้ประโยชน์ตอบโจทยชีวิตของคนได้อย่างแท้จริง

โครงการบ่มเพาะจากนักวิจัยสู่ผู้ประกอบการของสถาบันเทคโนโลยีและนวัตกรรม (INT) มหาวิทยาลัยมหิดล ได้

วัตถุดิบและส่วนผสม

ตระหนักถึงประเด็นดังกล่าวข้างต้น จึงได้ให้ทุนสนับสนุนนักวิจัยได้เพิ่มพูนทักษะ ขยายสมรรถนะการทำงานจากนักวิจัยให้มีความเป็นผู้ประกอบการด้วย (From Researcher to Entrepreneur) ทีม iFood ประกอบด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พศุ คุศรีพิทักษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชยางค์ ยมาภัย, นางสาว อีวรรณ มิ่งบัวหลวง และนักศึกษาชาวจีน Huang Peijue และ Li Haixia ได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการดังกล่าวนี้ ในนามทีม iFood ผลิตภัณฑ์ที่เราพัฒนาขึ้นได้แก่ “ตะพอเพาะพร้อมรับประทาน” ตะพอเพาะเป็นอาหารประจำชาติของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ปากะญอ ตะพอเพาะหรือแกงข้าวเป๋อมีส่วนผสมของข้าวตอก ผักพื้นถิ่นตามฤดูกาล อาจใส่น้ำสัตว์เพิ่มเติมได้ เช่น ไก่ หรือ หมู นับเป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และเป็นอาหารที่เป็นมิตรกับธรรมชาติแวดล้อม แต่ใช้เวลาในการทำค่อนข้างนาน และใช้วัตถุดิบจากพื้นถิ่น ตะพอเพาะพร้อมรับประทานจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่เรามุ่งพัฒนาเพื่อสร้างสรรคนวัตกรรมอาหารชาติพันธุ์ ให้มีอาหารชาติพันธุ์ที่สามารถทานได้ทุกที่ ทุกเวลา

ทีม iFood มุ่งขยายผลไปยังกลุ่มผู้บริโภคขนาดใหญ่ขึ้น

ได้แก่ กลุ่มคนรักสุขภาพ รักความหลากหลายทางวัฒนธรรม และอยากช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่มชาติพันธุ์

กระบวนการวิจัยดำเนินงานด้วยการออกแบบร่วมกัน การจัดประกวดสูตรตะพอเพาะที่อร่อยที่สุดในหมู่บ้านอีโคมิวเซียม ดอยสะเก็ด ที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ การแกะสูตร การทดลองทำ จัดชิมกับกลุ่มเป้าหมาย การทดสอบในการชิมกับกลุ่มตลาดที่ใหญ่ขึ้น จนได้รสชาติที่เหมาะสม นำไปสู่กระบวนการผลิต การสร้างแบรนด์ การทำการตลาด และสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อแจกจ่ายให้ทดลองชิมในวงกว้างต่อไป

ท้ายสุด เรามุ่งหวังที่จะสามารถจดทะเบียนบริษัทเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือ Social Enterprise ในการทำธุรกิจที่ปันผลกำไรกลับไปเพื่อประโยชน์สุขสู่ชุมชน ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนสีเขียวฐานราก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน และ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย

iFood

ผลิตภัณฑ์ตะพอเพาะพร้อมรับประทาน

THE 7TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON LANGUAGE AND EDUCATION

MULTILINGUAL EDUCATION FOR TRANSFORMATIVE EDUCATION SYSTEMS AND RESILIENT FUTURES

Royal Orchid Sheraton Hotel in Bangkok, Thailand
4 - 6 October 2023

REGISTRATION IS NOW OPEN

bit.ly/438oQCb

You can register and make payment online from
28 June to 19 September 2023
and below are the fees:

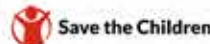
- Local participants: THB 7,000/person
- International participants: USD\$ 350/person

For more information, visit: <https://asiapacificmle.net/conference/2023>
or contact the Conference Secretariat at 7mleconference2023@gmail.com

Organised in partnership by:

Pestalozzi Children's Foundation

2022-2032 | INTERNATIONAL DECADE OF
Indigenous Languages